

40 LET ORGANIZIRANE PREDŠOLSKE VZGOJE V OBČINI

Praznična jesen v viških vrtcih

Letos v viškorudniki občini obeležujemo 40 let organizirane predšolske vzgoje, katere rezultat je, da danes poteka varstvo 3500 najmlajših v 33 hišah širom občine. Prva vrtca sta bila ustanovljena leta 1954 in sicer v takratnem Domu Malči Belič in v Mestnem logu. Njuno delo nadaljujeta danes Plavi vrtec na Tržaški in vrtec na Mencingerjevi, ki sta si tako nadela častitljiva

va štiri desetletja. V prvem so pod geslom Kdor hoče videti, mora gledati s srcem, pripravili bogato likovno razstavo, odprli vrata vrtca za športne aktivnosti, imeli Živ-Žav s starši in gosti ter pravljicno dopoldne z Janezom Bitencem. Po 20 let starosti letos praznujejo vrtci Ribnik v KS Krim, Zarja v Bonifaciji, Rožnik na Cesti na Brdo in vrtec Satnerjeva, eno desetletje pa vrtec na Igu.

Najmlajši tako v teh jesenskih mesecih skupaj z vzgojitelji in starši v svojih vrtcih predstavljajo svoje rojno znanje, svoje delo, ustvarjalnost, se veselijo predstav in jesenskih darov narave, saj so viški vrtci povsod pripravili mnogo aktivnosti, ki so jih poimenovali Praznovanje jeseni. O nekaterih lahko več preberete prav na tej strani.

To smo mi - Ribnikovi: Majda, Mimi, Angelica, Jelka, Zalka, Valerija, naša vodja Silva Skubic in naši otroci

Takole veselo in korajno so mali korenjaki zapeli himno o Ribniku

TO SMO MI »RIBNIKOVI«

Otroci poznajo to, kar je odraslim neznano: »Uživajo v sedanjosti!«

Marsikdo nas težko najde, saj smo skriti ob robu Golovca, v okolju ribnikov in gozdnih stezic, kjer se sprehajamo in spoznavamo naravo. Veliko lepih dozivetij nas veže na naš vrtec, zato smo se na njegovo 20 letnico skrbno pripravili. 6. oktobra smo bili z otroki gostje radijske oddaje »Dej nehi, no« in neposredno sodelovanje naših otrok smo potem z zanimanjem poslušali na posnetku. Popoldne pa smo pripravili pester kulturni program ob otvoritvi Praznične jeseni, ki sta ga povezovala Mojca Blažej-Cirej in Franc Potocnik. S pescicami, recitacijami, obleceni v razne kostume so nastopili naši otroci in seveda nekdanji varovanci vrtca Ribnik: glasbena skupina Metulji, ansambel Štradonarji, plesni par Mitja Silec in Brina Jernejčič-Skvor, Ivan Hudnik in seveda klovni Žare. Prijetno pa nas je presenetila ekipa oddaje Dej nehi, no z Borisom Peterko, saj nam je ob obletnicu izročila videorekorder in radijski sprejemnik. Stedil je ogled vrtca, katerega pro-

stori so prijetni, domaći, polni otroških izdelkov iz naravnega materiala. Kakšne zaklade premore otroška domišljija. Vsak kotiček vrtca je igralnica zase. In seveda hiše, kakršnih nima vsak, manjša, ki bi jo bila vesela tudi Janko in Metka, pa večja z lestvijo... In tu je še kotiček, ki ga je opremila Omega Commerce z blazino, opekami. Predstavili smo tudi projekt vrtca Vandrovček, ogledali smo si tudi našo prvo video kaseto o naših izletih po Sloveniji.

V petek, 7. oktobra smo se igrali z igračami Omega Commerce, nato pa smo se prav prijetno zabavali na našem Živ-Žavu v dvorani KS Krim. Tudi to srečanje je vodila ekipa že omnenjene radijske oddaje in seboj pripeljala Brendija. Plesalo se je ob glasbi Štradonarjev, za nagrado so poskrbeli sponzorji, bilo je nepozabno. V pondeljek pa smo imeli piknik skupaj s starši, klovnom Žaretom, za poslašek je poskrbel G. Simendič, za prigrizek pa

naš sponzor Mitros-Stupar. V torek smo nestrpno čakali kdaj nas obišče Kekec. Skupaj z Bedancem sta prišla iz Šentjošta in vsa zahvala Kud Ivan Čankar. S praznovanjem smo nadaljevali tudi v sredo, ko smo se odpeljali v Trebnje, saj nas je na prvo trgovate povabilo Nada Tomšič in doživetje je bilo nepopisno, med potjo nazaj pa smo si v Sednem dolu ogledali ovce.

Otvoritev Praznične jeseni in 20 letnica Ribnika sta bila dogodka, ki smo se jih veselili skupaj z otroki. Uživamo pri našem delu z njimi.

Najlepše se zahvaljujemo sponzorjem: Alpe-Adria, MM-Media Marketing, - ekipi odaja Dej nehi, no, Agex d. o. o., Barvil d. o. o., Boutique Školjka, Club Palady, Cvetličarna Amaryllis in Marjetka, družbi Mitros-Stupar, Dom Dekorju, Diskontu Ajda, Elpra d. o. o., Foto Cerkvenik, Frizerstvu Maja, Imo d. o. o., Tonetu Jakiču, KS Krim, Zlatarstvu Kosi, Ključavnictvu Zalar Jože, MAR-MIL d. o. o., MUCH d. o. o., MODIMEX d. o. o., Mercator Omega Commerce, Pečarni Blatnik, Semenarni Ljubljana, Steklarstvu Rojc, Slikopleskarstvu Slapšak, Fotokopirnici Tori, Trgovini pri Tonjevih, Uniki TTI, Union Cola orange, Srečku Veseliču, PIKI in Pizzerii Garaža.

ZALKA JERŠIN
VRTEC RIBNIK

Ižanski vrtec in 10. rojstni dan

V tednu od 10.-15. oktobra je ižanski vrtec praznoval 10. rojstni dan. 10 let je kratka ali dolga doba, odvisno, kaj vse se v takem razdobju zgodi, spremeni. V našem vrtcu se je zgodilo mnogo in marsikaj. 15. oktobra 1984 smo ga z majhno slovensko podprt, mislec, da je končno resena potreba po varstvu predšolskih otrok v tem kraju. Stari vrtec, ki je pričel delovati leta 1969, že nekaj let ni mogel zadostiti potrebam. Novi vrtec je bil zgrajen iz samoprispevka ljubljanskih občin in je ponujal 108 mest. Takrat težko dosegljivo število. Žal smo se zmotili. Prenapolnjene skupine, stiske staršev in otrok brez varstva so nas silile v iskanje novih prostorov in oblik. Odprli smo 1. varstveno družino na domu za 7 otrok v starosti 1-2 let, kasneje drugo, obe na Igu. Najeli smo prostore v zasebnih hiši, kjer je začel delovati 1. družinski vrtec za otroke od 2-7 let. Drugi tak vrtec je bil ustanovljen v kraju Golo v prostorih OŠ Golo.

Danes je v OE Ig vključenih 170 otrok, vendar kljub širštvu ne moremo zagotoviti mesta v vrtcu vsem cakajočim. Letos jih je bilo 30.

Kljub temu smo pripravili vesel in bogat program ob rojstnem dnevu. Iz naravnega materiala so otroci izdelali čudovite izdelke iz buč, koruze in drugih poljskih pridelov. Ti so krasili naše igralnice in ostale prostore.

Že nekaj mesecev prej smo načrtno zbirali staro opremo za otroke in tako pripravili razstavo z naslovom »Od nekdaj do danes«. Zbrali smo res zanimive eksponate, posebne pozornosti pa je bil deležen 100 let star voziček, ki je še vedno v vognem stanju. Otvoritev razstave smo pospestrili s kulturnim programom, v katerem so sodelovali otroci vrtca, delavci vrtca, učenci OŠ in krajani (pevski zbor, mladi kitarist in amat. igralec).

Za otroke in starše pa smo pripravili pravo praznovanje rojstnega dneva vrtca. Vsaka skupina se je predstavila s svojo točko, nastopila je plesna šola ob spremljavi srednješolca (nekaj v našem vrtcu). Zaključek je bilo presenečenje za otroke, pa tudi za starše - torta v obliki vlaka z desetimi vagoni. Pa tudi krofni in manjkalo. Zadovoljstvo in veselje otrok je bilo neizmerno. Še največ je zabeležila kamera. Prijateljske besede in pohvala staršev, kranjanov in drugih, pa so nam dale nov zagon za nadaljnje delo.

Ob tej priliki se kolektiv ižanskega vrtca iskreno zahvaljuje vsem, ki so nam finančno, materialno ali kako drugače pomagali. To so: Kovinska industrija Ig, Proizvodne delavnice KPD Ig (posebno g. Antonu Pučiharju in g. Stanetu Štefanu), KS Ig, KS Iška vas, Avtoprevozništvo »Merhar Miš« iz Matene, gostilna ČOT iz Pijave Gorice, Pekarna Grosuplje, OŠ Ig, g. Jože Kepic, g. Ismet Kalabič, pevski zbor »Mizarstvo Ig«, Primož Kristan, Vesna Zakarič, Kristina Štefančič, Marko Šteblaj, g. Janez Čimperman, g. Jožica Antolič in g. Jože Hrman. Hvala g. Bogdanu Zupančiču za odstopljen honorar, vsem otrokom vrtca Ig, njihovim staršem, dedkom in babicam. Vsem še enkrat hvala!

Iz zbranih finančnih sredstev (ko jih bo dovolj) bomo kupili videokameru.

»Mali vrtec«, veliko dejanje velikolaških staršev

Komaj smo si opomogli po adaptaciji starega vrtca sredi Velikih Lašč, že smo ugotavljali, da primanjkuje prostora za najmlajše. Od-kloniti prosilce, če nimajo duše, je najlažje, odločiti se za pa je v teh casih več kot korajno in tveganje opravilo. Odločili smo se in pričeli iskati najrazličnejše in najspremjemljivejše dejanje.

Potrebovali smo zelo malo časa, da smo našli prostor v nekdanjem strelšču pod telovadnico v sklopu OŠ Primož Trubar. Površina prostora je 85 m², kar je enako po veljavnih normativih dvema igralnicama (84 m²), prostornina na otroka (40 otrok) je 6,37 m² (normativ 5,25 m²), pri prostoru so bile že sanitarije in predprostor za garderobo.

Prispevali so:

Franci Ahčin, Velike Lašče, Dragica Blatnik, Male Lašče, Drago Centa, Mala Slevica, Brane Čimperman, Rašča Peter Debeljak, Velike Lašče, Aloja Dolsina, Podsmreka, Janko Dolsina, Podsmreka, Janko Gačnik, Rašča, Janez Gorjup, Velike Lašče, Hilda Gruden, Velike Lašče, Almilia Hočevar, Velike Lašče, Peter Hočevar, Velika Slevica, Matej Hren, Velike Lašče, Robert Hren, Velike Lašče, Peter Indihar, Velike Lašče, Slavko Ivanc, Velike Lašče, Silvo Javornik, Karlovica, Marjan Kaplan, Velike Lašče, Tomaž Koren, Veliki Osolnik, Janez Košir, Velike Lašče, Janez Košir, Male Lašče, Vera Kršič, Velike Lašče, Alenka Lenič, Purkace, Gabrijel Levstik, Velike Lašče, Boštjan Logar, Turjak, Janez Lušin, Srobnič, Janez Marolt, Male Lašče, Tone Marolt, Stope, Irena Oberstar, Male Lašče, Janez Ogrinc, Podstrmec, Ivan Pavlovič, Grm, Roman Perhaj, Ponikve, Boštjan Petrič, Mali Ločnik, Magda Petrič, Veliki Osolnik, Igor Sever, Velike Lašče, Jože Stritar, Rašča, Jože Strle, Rašča, Primož Samsa, Dol Retje, Jože Šilc, Karlovica, Jože Willewaldt, Prilesje, Franc Zakrajšek, Rašča, Irena Zidar, Velike Lašče, Marko Žužek, Rašča, Miran Bavdek, Velike Lašče.

Varianto smo imeli v rokah, denarja nič. Pokliclali smo vse starše - prisilce na sestanek, kjer smo predstavili problem pomanjkanja prostora in možnost rešitve. Ta je bila v prostovoljnem delu in prostovoljnih prispevkih vseh staršev - prisilcev, ki imajo otroke v vrtcu.

Predlog je med starši doživel popolno podporo, kar nas je prijetno presenetilo. Mimo-

grede je bil postavljen gradbeni odbor, ki sta ga vodila Janez Košir in Alojz Dolsina. Načrt s temeljitim statičnimi izračuni je financiralo ljubljansko otroško varstvo, vse ostalo je bilo na naših ramenih.

Z deli so pričeli konec junija, dan za dnem organizirano, sistematično, natančno in zelo delavno. Z veseljem in ponosom smo opazovali zagnane starše, kako odločni in vztrajni so bili pri svojem delu in prostor se je vidno spremenjal v prijetni igralnici z vsemi spremljajočimi predprostori. V veliko olajšavo nam je bila finančna pomoč Mestnega sekretariata za šolstvo, ki nam je pokrila stroške harmonika vrat. Dobili smo še nekaj odloga plačil na daljše časovno obdobje, lep finančni prispevek trgovine TRGOUF iz Velikih Lašč in akcija je bila konec septembra končana.

Mnogi niso mogli verjeti, da smo uspeli. Vrle može, ki so zmogli več, kot je mogoče, smo poimenovali »srčne može«, na novo zgrajeni mali vrtec pa IGRISKI VRTEC - MAVRICA zato, ker bomo vse vzgojno-izobraževalne aktivnosti usmerjali skozi sproščeno in prijetno igro v številnih in najrazličnejših odtenkih popestritve z didaktično-metodičnimi pristopi. Ne samo zaradi otrok, tudi zaradi neponovljivih staršev.

Ob zaključku mednarodnega tedna otroka smo 7. oktobra odprli mali vrtec. Zbranih je bilo veliko staršev in otrok, odličen kulturni program vzgojiteljic, sijajna postrežba dobrat, ki so jih pripravile srečne mamice, je bil doodelek, ki se pomni.

Ob koncu tega zapisa bi poudaril še to, da je pridobitev dveh igralnic široko in dolgoročno načrtovanje za mireno, sodoben in hitro prihajajoč prehod na devetletno osnovnošolsko obveznost. Na ta način smo že razrešili prostorsko problematiko za novi I. razred, v katerega bodo v prihodnje (1996/97) vključeni otroci sedanje male šole.

Prav ob koncu tega sestavka čutim veliko dolžnost in zahvalo, da na tem mestu zapišem vse imena in priimke »srčnih može«, ki so dogradili naš veliki »mali vrtec«.

S spostovanjem in iskreno zahvalo v imenu vzgojiteljic, učiteljev in delavcev OŠ Primož Trubar Velike Lašče.

RAVNATELJ
EDI ZGONC

ZANIMIVOSTI

Ornitološki pomen Ljubljanskega barja

Za enega večjih dokazov o ornitološki pomembnosti nekega področja, se običajno navaja vrstna raznolikost ptic. Približno na dveh tretjinah Ljubljanskega barja je bila ugotovljena 101 (103) ptičja vrsta, ki tu tudi gnezdi. Število ptičjih vrst se podvoji, če upoštevamo tudi tiste, ki se ustavijo v preletu (227-230). Ta perjanica naravnega bogastva uvršča Barje med ornitološko pomembnimi območji Slovenije na zelo visoko mesto.

Svojo pravo težo pa dobijo ti skopi podatki šele, ko pokažejo kvaliteto, ki se skriva v njih: na ravnicu severno in vzhodno od Krima gnezdijo vrste, ki jih v Sloveniji najdemo zanesljivo le in nikjer druge (veliki škurnik ali pa so tu najstevilčnejše (kosec, kozica). Goštota gnezdečih parov nekaterih ogroženih vrst je med najvišjimi v evropskem merilu (repaljščica, poljski škrjanc, prepelica...), številčnost drugih pa celo vitalnega pomena za njihov obstoj kot vrste (južna postovka). Poleg tega gnezdi tu še več vrst ptic, ki so za ohranitev narave potrebne posebne skrbi (črna, bela štorklja, veliki skovik, smrdokavra, veliki strnad...).

Veliki škurnik

Južna postovka

Ljubljansko barje je tudi zelo obiskano z množico ptic selivk. Na podlagi in jesen približno 5000 selivk na dnevno. Na podlagi mednarodnega statusom ogroženosti (tognik, močvirski, pikasti, rdečenoglavci, rdečenoglavci, rdečenoga postovka, različne pevke...), pa tudi takšne, ki se spustijo z neba v tisočih (priba, škorec). Tudi poplave na Barju imajo neprecenljivo vrednost, za selitev in prezimovanje bližu deset vrst rac (reglja, žličarica, žvižgavka...), nekaj vrst galebov, številne cigre, gosi in čaplje.

Ves ta vrstni red ptic-stalnic in selivk je prepričalo Evropo, da je uvrstila Barje v spisek pokrajin posebnega pomena za ptice (IBA - Important Bird Areas)

DAVID MAJNIK

LIČKANJE KORUZE. Lovska družina Rakovnik je med drugim pridelala tri vozove koruze za krmiljenje divjadi na Ljubljanskem barju v zimskih mesecih.

Zimski »jedilnik« za divjad na barju

Pripravili smo do jeseni, zima se nam nezačne približuje in to je čas, ko se bo končala glavna sezona jesenskega lova in bo treba pos